

РЕШЕНИЕ

№ 107

гр. София, 25.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, III ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН
ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на десети октомври през две
хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Георги Д. Чолаков

при участието на секретаря Юлиана Д. Божилова
като разгледа докладваното от Георги Д. Чолаков Търговско дело №
20211800900180 по описа за 2021 година

Ю. С. М. с ЕГН *****, З. П. Г. с ЕГН ***** и П. П. Г. с ЕГН *****,
последните две малолетни, представлявани от майка им и техен законен представител Ю. С.
М., всички от гр. Златица, ул. „Георги Бенковски“ № 2А, вх.А, ап.23, са предявили срещу
"ДЗИ - О.з." ЕАД, ЕИК обективно и субективно съединени иски с правно основание
чл.432, ал.1 и чл.429, ал.3 от КЗ :

1. за заплащане на Ю. С. М. на обезщетение в размер на 200 000 лева – частичен иск,
при пълен размер на претенцията от 250 000 лева, за причинени ѝ неимуществени вреди –
душевно болки и страдания вследствие на смъртта на живелия приживе с нея на съпругески
начала П.З.Г. с ЕГН *****, настъпила при ПТП, причинено на 12.05.2019 год. в
земището на с. Б., Пловдивска област, местността „Крушака“, по вина на Д. П., кипърски
гражданин, с ЛНЧ *****, при управление на товарен автомобил марка „Форд“, модел
„Рейнджър“ с ДК № РВ 1911 РХ, със застрахователна полица № BG/06/118003536164 за
застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключена с ответника, валидна
от 20.12.2018 год. до 19.12.2019 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от
19.05.2019 год. до окончателното ѝ заплащане;

2. за заплащане на З. П. Г. на обезщетение в размер на 200 000 лева – частичен иск,
при пълен размер на претенцията от 250 000 лева, за причинени ѝ неимуществени вреди –
душевно болки и страдания вследствие на смъртта на нейния баща П.З.Г., настъпила при
горното ПТП, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до
окончателното ѝ заплащане;

3. за заплащане на З. П. Г. на обезщетение в размер на 4 200 лева за причинени й имуществени вреди – лишаването й от дължима от баща й П.З.Г., починал при горното ПТП, издръжка за минал период в размер на 150 лева месечно, за период от 28 месеца – от смъртта му, 12.05.2019 год., до предявяване на иска, 15.09.2021 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното й заплащане;

4. за заплащане на З. П. Г. на обезщетение в размер на 26 850 лева за причинени й имуществени вреди – лишаването й от дължима от баща й П.З.Г., починал при горното ПТП, периодична издръжка за бъдещ период от 179 месеца в размер на 150 лева месечно, дължима за периода от 15.09.2021 год., датата на предявяване на иска, до навършването й на пълнолетие, 31.08.2036 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното й заплащане;

5. за заплащане на П. П. Г. на обезщетение в размер на 200 000 лева – частичен иск, при пълен размер на претенцията от 250 000 лева, за причинени й неимуществени вреди – душевни болки и страдания вследствие на смъртта на нейния баща П.З.Г., настъпила при горното ПТП, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното й заплащане;

6. за заплащане на П. П. Г. на обезщетение в размер на 3 750 лева за причинени й имуществени вреди – лишаването й от дължима от баща й П.З.Г., починал при горното ПТП, издръжка за минал период в размер на 150 лева месечно, за период от 25 месеца – от раждането й, 31.07.2019 год., до предявяване на иска, 15.09.2021 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното й заплащане и

7. за заплащане на П. П. Г. на обезщетение в размер на 28 500 лева за причинени й имуществени вреди – лишаването й от дължима от баща й П.З.Г., починал при горното ПТП, периодична издръжка за бъдещ период от 190 месеца в размер на 150 лева месечно, дължима за периода от 15.09.2021 год., датата на предявяване на иска, до навършването й на пълнолетие, 31.07.2037 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното й заплащане.

Претендира се присъждане осн. чл.38, ал.2 от ЗА на адвокатски хонорар за безплатна адвокатска помощ за процесуално представителство по делото на осн. чл.38, ал.1, т.2 от ЗА.

Увеличение на размера на предявените от ищите като частични иски с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ за заплащане на обезщетения за причинени им неимуществени вреди, първоначално предявени за сумите по 26 000 лева – душевни болки и страдания вследствие на смъртта на П.З.Г. – от 26 000 лева на 200 000 лева, частични иски, при пълен размер на всяка от претенцията от 250 000 лева, е допуснато на осн. чл.214, ал.1 от ГПК в о.с.з. на 10.10.2023 год.

С исковата молба се твърди, че на 12.05.2019 год. в землището на с. Б., Пловдивска област, местността „Крушака“, кипърският гражданин Д. П., управляващ товарен автомобил марка „Форд“, модел „Рейнджър“ с ДК № РВ 1911 РХ, нарушил правилата за движение по пътищата и блъснал пешеходеца П.З.Г., при което последният починал. Във връзка с

горното ПТП било образувано ДП № 96/2019 год. по описа на РУ – Раковски, пр.пр. № 3751/2019 год. по описа на ОП – П., неприключило до момента.

С исковата молба не са изложени никакви конкретни твърдения във връзка с механизма на ПТП.

Твърди се, че първата от ищите, Ю. С. М., е живяла на съпругески начала с починалия, а другите две малолетни ищци са негови деца. Сочи се, че П.З.Г. бил мъж в разцвета на силите си и в отлично здравословно състояние, млад баща и любящ мъж, като след смъртта си е оставил сами жена си и двете си деца. Той е давал всичко за своето семейство, обичал го е и е бил негова опора, грижил се е всеотдайно за него. Твърди се, че Ю. С. М. и загиналият П.З.Г. са живеели на семейни начала от около пет години, като в резултат на техния съвместен живот са се родили двете им дъщери З. П. Г. и П. П. Г.. Твърди се, че ищите изживяват изключително тежко загубата на своя мъж и баща, неочакваната му смърт е съкрушителна за тях и предизвиква силни душевни страдания. Сочи се, че отношенията в семейството им били изпълнени с чувство на много обич, уважение, силна привързаност и подкрепа; Ю. и Петър са създали сплотено и задружно семейство, като са живеели в много обич и разбирателство, имали са общи планове за бъдещето, искали са заедно да отгледат и възпитат децата си, да посрещнат и изживеят своите старини, помагайки си един на друг. Смъртта на П.Г. предизвиква много скръб и болка и в неговите дъщери З. и П., които са лишени завинаги от възможността да опознаят своя баща, да се радват на неговите грижи и любов, докато растат, както и да усетят неговата закрила и подкрепа. П. е родена два месеца след трагедията, като Петър е чакал с нетърпение появата ѝ, той е бил изключително грижовен и отговорен баща и необходимостта от присъствието му в живота на децата е съществена и определяща за тяхното отглеждане и възпитание. Двете му дъщери продължават да питат за баща си, мъчно им е и плачат, защото им липсва, а не могат да го видят, свикнали са на неговата грижа и внимание. Сочи се, че всяко дете на такава ранна възраст има нужда от грижите и подкрепата на своя баща и поради тази причина неговата загуба е огромна и непреодолима трагедия за двете невръстни деца.

Сочи се, че децата на загиналия са лишени и от издръжка от баща им за времето от неговата смърт за ищцата З. П. Г., респ. от датата на раждане на ищцата П. П. Г. /родена след смъртта му/, до навършване на пълнолетие от двете, която определят на 150 лева месечно.

Сочи се, че за товарния автомобил марка „Форд“, модел „Рейнджър“ с ДК № РВ 1911 РХ, управляван при ПТП от деликвента Д. П., била сключена с ответника застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със застрахователна полица № ВГ/06/118003536164, валидна от 20.12.2018 год. до 19.12.2019 год., т.е. към датата на ПТП, 12.05.2019 год.

Твърди се, че ищите сезирали "ДЗИ - О.з." ЕАД с обща застрахователна претенция по чл.380, ал.1 от КЗ от 15.07.2019 год., по която застрахователят образувал преписка с № 430729519000181 и отказал изплащане на обезщетения с писма от 17.10.2019 год. и

19.04.2020 год.

Преписи от и.м., приложенията към нея и уточняващите молби са връчени на ответника с указанията по чл.367-370 от ГПК, като в срока по чл.367, ал.1 от ГПК същият е подал писмен отговор, с който е оспорил исквете по основание и размер, взел е становище по обстоятелствата, на които се основават и е направил възражения срещу тях.

С отговора се признава твърдяното застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за товарния автомобил марка „Форд“, модел „Рейнджър“ с ДК № РВ 1911 РХ със застрахователна полица № BG/06/118003536164, с покритие към датата на ПТП. Признава се и обстоятелството, че ищците са сезирали "ДЗИ - О.з." ЕАД с обща застрахователна претенция по чл.380, ал.1 от КЗ, по която застрахователят изискал представяне на допълнителни доказателства, каквито не му били представени.

С отговора се оспорват твърденията по и.м., че са осъществени предпоставките на фактическия състав на непозволеното увреждане по чл.45 от ЗЗД, пораждащ отговорността на застрахования при ответника водач Д. П.. Твърди се, че в случая липсва и покритие по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, тъй като произшествието е настъпило в нивите около с. Б., извън пътищата, отворени за обществено ползване, на терен, който не съставлява нито републикански, нито частен, нито общински път. Сочи се, че съгласно разпоредбата на чл.493, ал.1 от КЗ при условията на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се обезщетяват вредите, причинени на трети лица, в това число пешеходци, велосипедисти и други участници в движението, т.е. само вреди, причинени на участниците в движението, а в конкретния случай загиналото лице не притежава качеството „участник в движението“ съобразно легалното определение, дадено с разпоредбата на чл.2 от ППЗДвП. Дори в конкретния случай Д. П. да е причинил смъртта на П.Г., се сочи, че последното не е резултат от нарушение на правилата за движение, поради което последиците от инцидента се покриват при действието на общото правило за обезвреда, а не се обезщетяват от застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

С отговора се оспорват и следните твърдения по исквата молба :

- че смъртта на П.Г. е в причинно-следствена връзка с противоправно поведение на водача П.;
- че смъртта му е в резултат на удар от управлявания от застрахованото лице автомобил;
- че между ищците и загиналото лице са съществували отношения на изключителна близост, обич, уважение, взаимна привързаност и подкрепа;
- че ищцата Ю. С. М. е живяла на съпругески начала с починалия П.З.Г. и че попада в кръга на лицата, имащи право на обезщетение за неимуществени вреди;
- че починалият действително е осигурявал твърдяната месечна издръжка на малолетните си дъщери.

Сочи се, че съгласно чл.82, ал.1 от КСО малолетните деца на загинал при ПТП имат право на наследствена пенсия до навършване на 18-годишна възраст и в случай, че се установи, че ищите са наследници на починалия, то те биха имали право на наследствена пенсия, която се определя в размер съобразно доходите на техния наследодател. Соци се, че съгласно т.8 от ППВС № 4/1968 год. когато при причинена смърт са увредени близки на починалия, които са понесли имуществени вреди от неговата смърт, изразени в невъзможност да получават повече издръжка от него, тези лица имат право да търсят обезщетение за тези вреди, ако те не се компенсират от пенсията, на която имат право. С оглед на горното и при условията на евентуалност се прави възражение за приспадане на наследствената пенсия по чл.82 от КСО от претендираното обезщетение за имуществени вреди, платимо за бъдещ период.

Ответникът излага и следните твърдения във връзка с процесния инцидент :

- че П.Г. е осъществил престъпно посегателство спрямо имущество на Д. П., което е провокирало защитна реакция от страна на последния и е довело до настъпването на инцидента;

- че П.Г. със собственото си неправомерно поведение е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат, във връзка с което ответникът прави и възражение за изключителен принос, евентуално за съпричиняване от страна на починалия за настъпване на събитието и вредите от него;

- че към момента на инцидента П.Г. е бил под влияние на алкохол и/или наркотични и упойващи вещества, при което не е могъл адекватно да прецени ситуацията, съответно да реагира на евентуално възникнала опасност от приближаващия автомобил и с това съзнателно допуснато от него състояние сам се е поставил в непосредствена опасност за своите живот и здраве;

Твърди се, че общият размер на търсеното от всеки от ищите обезщетение е завишен и не кореспондира с действително претърпените от тях неимуществени вреди, не кореспондира и с установената съдебна практика за определяне по справедливост на размер на обезщетения при подобен род претенции.

По отношение на предявените акцесорни претенции се сочи, че са неоснователни поради неоснователността на главните; отделно се сочи, че съгл. чл.496, ал.1 от КЗ застрахователят дължи лихва за забава след изтичане на три месеца от датата на уведомяването му за настъпилото събитие, а не от датата на деликта.

Ответникът също претендира направените по делото разноски и присъждане на възнаграждение по чл.78, ал.8 от ГПК за представителство от юрисконсулт.

С отговора на исковата молба е направено искане за привличане на осн. чл.219, ал.1 от ГПК като трето лице – помагач на ответника на Д. П., кипърски гражданин, с ЛНЧ ***** – сочен в и.м. като деликвент, причинил ПТП; искането се аргументира с изложени твърдения в исковата молба, че последният е причинил събитието умишлено, поради което на основание чл.433, ал.1, т.1 във вр. с чл.432, ал.3 от КЗ в този случай за

ответника ще възникне правото на регресна претенция към деликвента.

С определение от 12.04.2022 год. съдът е конституирал на осн. чл.219, ал.1 от ГПК ЗАД Д. П., кипърски гражданин, с ЛНЧ *****, с постоянен адрес с. Б., община Раковски, област Пловдив, ул. „26-та“ № 7, като трето лице – помагач на ответника "ДЗИ - О.з." ЕАД, ЕИК по т.д. № 180/2021 год. на СОС.

Третото лице – помагач на ответника не взема становище по предявените иски.

Софийски окръжен съд, като прецени събраните по делото доказателства и ги обсъди във връзка с доводите на страните, приема за установено следното :

Видно от служебно изисканата от съда справка от Окръжна прокуратура – П. по ДП № 96/2019 год. по описа на РУ – Р., пр.пр. № 3751/2019 год. по описа на ОП – П., постъпила по делото на 10.05.2022 год., по соченото досъдебно производство, образувано за описаното в и.м. престъпление /причинената от Д.П., кипърски гражданин, при управление на товарен автомобил марка „Форд“, модел „Рейнджър“ с ДК № РВ 1911 РХ, смърт на П.З.Г./ е било повдигнато обвинение с обвинителен акт срещу Д. П. и е било образувано НОХД № 574/2022 год. на ОС – Пловдив – поради което с определение от 10.05.2022 год. производството по настоящото дело е било спряно на осн. чл.229, ал.1, т.4 от ГПК до приключването на производството по НОХД № 574/2022 год. на ОС – Пловдив с влязла в сила присъда.

Видно от служебно изисканата от съда справка от 07.10.2022 год. по горното НОХД, производството по същото е било прекратено и делото – върнато на 11.08.2022 год. на ОП – П. за доразследване, поради което с определение от 11.10.2022 год. на осн. чл.230, ал.1 от ГПК производството по настоящото дело е било възобновено.

До приключване на съдебното дирене по т.д. № 180/2021 год. на СОС досъдебно производство № 96/2019 год. по описа на РУ – Раковски, пр.пр. № 3751/2019 год. по описа на ОП – Пловдив не е било внесено в ОС – Пловдив, видно от периодично изисканите справки, последната от които от 02.10.2023 год.

В хода на производството по делото не са събрани гласни доказателства в съответствие с възложената на ищците доказателствена тежест за установяване на механизма на твърдяното с исковата молба ПТП. Ищците с исковата молба не са направили такива искания, както и за назначаване на автотехническа експертиза; искане за такава е направил ответникът с отговора на и.м., с който отговор пълномощникът му е направил под условие искане за разпит на „евентуални свидетели – очевидци на инцидента, чийто имена и адреси, мога да посоча след постъпване по настоящото дело на материалите от досъдебното производство“.

С допълнителната искова молба ищците също под условие са направили искане за събиране на гласни доказателства – „В случай, че допуснете свидетел на ответника за установяване механизма на ПТП, моля ... и на нас да ни бъдат допуснати свидетели, като ми бъде дадена възможност допълнително да посоча три имена и адрес за призоваването му“.

С определението си по чл.374 от ГПК съдът е посочил, че по направените с отговора

на исковата молба под условие и неконкретизирани искания за събиране на гласни доказателства не дължи произнасяне; поради горното и тъй като с това определение на ответника не са били допуснати /тъй като не са били посочени/ свидетели до разпит за установяване механизма на ПТП, условието, поставено в ДИМ с оглед искането за допускане на свидетел/свидетели, не се е сбъднало, поради което съдът не е дължал нарочно произнасяне по направеното при условията на евентуалност искане.

В първото по делото заседание, проведено на 31.01.2023 год., с доклада, изготвен на осн. чл.375, ал.1 от ГПК, съдът е указал на ищците чрез пълномощника им, че не са сочили гласни доказателства във връзка с установяване на механизма на ПТП. След доклада пълномощникът на ищците е направил неконкретизирано искане за допускане до разпит на свидетел с призоваване, но нито е посочил имена, нито адрес за призоваването му, поради което искането е било оставено без уважение.

С писмена молба от 13.02.2023 год. пълномощникът на ищците повторно е искал разпит на свидетел с призоваване за установяване на механизма на ПТП, като е сочил имена и адрес за призоваване. С определение, постановено в о.с.з. на 25.04.2023 год., съдът е оставил без уважение горното искане като преклудирало.

Единствените приобщени по делото писмени доказателства във връзка с процесното ПТП са представените с допълнителната искова молба протоколи за оглед на местопроизшествие от 12.05.2019 год. и 13.05.2019 год. и тройна съдебномедицинска експертиза на труп № 97/2019 год. /ценена като писмено доказателства в констативно-съобразителната ѝ част/, изготвени по ДП № 96/2019 год. по описа на РУ – Р. – въз основа на които са били изготвени заключения по назначените по делото автотехническа и съдебно-медицинска експертизи.

Видно от протокола за оглед на местопроизшествие от 12.05.2019 год., съставен от разследващ полицай при РУ Р., в същия е отразено, че местопроизшествието се намира в полето на с. Б., Пловдивска област и че на същото е намерена и иззета като веществено доказателство регистрационна табела с номер РВ 1911 РХ.

Видно от протокола за оглед на местопроизшествие от 13.05.2019 год., съставен от разследващ полицай при РУ Раковски, в същия е отразено, че са намерени следи от гуми на превозно средство, описващи спирала от два кръга, с разстоянието между следите от център до център от 1.6 метра; на 17 метра югоизточно приетия в протокола ориентир 1 е намерено петно от засъхнала червено-кафява течност.

Видно от протокола за оглед на местопроизшествие от 13.05.2019 год., съставен от разследващ полицай при РУ – Труд при ОДМВР – Пловдив, в същия е отразено, че предмет на огледа е труп на мъж, намиращ се в полето на с. Б., община Раковски, като тялото е разположено на 600 метра източно от стопански постройки – краварник и северно от магистрала „Тракия“. Посочени са GPS координати на местоположението на тялото, за което впоследствие е изготвена съдебномедицинска експертиза № 97/2019 год. на трупа на П.З.Г. с ЕГН *****.

Назначената по делото автотехническа експертиза е изготвила заключение по следните поставени от страните задачи – какъв е механизмът на описаното в исковата молба произшествие и разполагал ли е с техническа възможност водачът на автомобила марка „Форд“, модел „Рейнджър“ с ДК № РВ 1911 РХ Д. П. да избегне настъпването на произшествието.

Видно от заключението, при описанието на механизма на ПТП вещото лице изрично е сочило, че е черпило данни от цитираните по-горе протоколи за оглед на местопроизшествие и от обстоятелствената част на приложения по делото обвинителен акт, въз основа на което е било образувано НОХД № 574/2022 год. на ОС – Пловдив, понастоящем прекратено, по което досъдебното производство е било върнато на ОП – Пловдив за доразследване.

Поради горното съдът не обсъжда заключението на вещото лице като изготвено не въз основа на събраните по делото по предвидения в ГПК ред доказателства – като дословно приповтарящо обвинителния акт, в частите му, с които се сочи, че –

- на 12.05.2019 год. около 23 часа – тъмната част на денонощието, в земеделски имот – нива, представляваща поземлен имот с № 007088 в землището на село Болярино, общ. Раковски, местност „Крушака“, кипърският гражданин Д. П. управлявал т.а. „Форд Рейнджър“ с регистрационен номер РВ 1911 РХ, със скорост около 20 км/час, като се е движил в посока от северозапад на югоизток;

- видимостта пред водача се осигурявала от фаровете на автомобила и е била до около 35 – 40 метра на къси светлини и до около 70 – 80 метра на дълги светлини;

- придвижвайки се по гореописания начин, товарният автомобил „Форд Рейнджър“ в един момент е направил два десни завоя, по време на които са настъпили два удара, единия от които е бил с пешеходеца Ангел Гаджанов, а другият с пешеходеца П.Г.;

- при втория десен завой автомобилът блъснал отзад в поязната област и таза пострадалия П.Г., при което при първоначалния удар тялото му се извило назад към предния капак на автомобила, след което се е завъртяло, възкачило се върху предния капак, ударило главата си в него и изпаднало от автомобила, след което било прегазено в областта на главата, а автомобилът е продължил движението си в посока напред.

Нищо от така описаното в заключението на АТЕ не намира опора в обсъдените протоколи за оглед на местопроизшествие, а конкретиката в същото, взимствана от обстоятелствената част на обвинителния акт, вероятно е внесена от показанията на разпитаните в хода на досъдебното производство обвиняем и свидетели /самите протоколи за разпит не са приложени по делото/, които показания не могат да бъдат ценени в настоящото производство с оглед принципа на непосредственост.

Видно от заключението по назначената по делото съдебно-медицинска експертиза, при аутопсията на трупа на П.З.Г. са констатирани следните групи травматични увреждания:

- черепномозъчна травма, изразяваща се в счупване на костите на черепната основа;

- лицева травма, изразяваща се в счупване на лявата скулна кост и охлузване на лявата лицева половина;

- гръдна травма, изразяваща се в охлузвания в областта на гърба и пояса с дълбоки кръвонасядания на мускулатурата в тези зони, счупване на четвърти поясен прешлен и на първо ребро вдясно и първо и второ вляво и контузия на белия дроб;

- травма на таза, изразяваща се в счупване на сакрума и лявата хълбочна кост от многофрагментен тип и разединяване на симфизата;

- травми на крайниците, изразяващи се в охлузвания.

Сочи се, че вследствие на травмите е реализирана масивна кръвозагуба, изразяваща се морфологично с подчертана бледост и сухота на вътрешните органи и петна на Минаков под ендокарда на лявата сърдечна камера. Заключение на СМЕ е, че е налице пряка причинно-следствена връзка между описаните травматични увреждания, масивната кръвозагуба и настъпилият летален изход.

С определението си по чл.374 от ГПК съдът с оглед становището на ответника в отговора на исковата молба е обявил по реда на чл.146, ал.1, т.4 от ГПК за безспорно и ненуждаещо се от доказване твърдяното от ищците застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за товарен автомобил марка „Форд“, модел „Рейнджър“ с ДК № РВ 1911 РХ, със застрахователна полица № BG/06/118003536164, сключена с "ДЗИ - О.з." ЕАД, валидна от 20.12.2018 год. до 19.12.2019 год.

Видно от представените с и.м. две писма от 17.10.2019 год. и 19.04.2020 год. на "ДЗИ - О.з." ЕАД до пълномощника на ищците, по образуваната преписка по щета № 430729519000181 застрахователят е отказал изплащане на обезщетения по застрахователните претенции по чл.380, ал.1 от КЗ на ищците Ю. С. М. и З. П. Г. /с писмо от 17.10.2019 год./ и на ищцата П. П. Г. /с писмо от 19.04.2020 год./.

При така установената фактическа обстановка съдът стигна до следните правни изводи :

Съгласно разпоредбата на чл.432, ал.1 от КЗ увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ при спазване на изискванията на чл.380, а именно – лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция, като с предявяването на претенцията следва да предостави пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя. Когато с претенцията са представени всички доказателства по чл.106 от КЗ, застрахователят е длъжен да се произнесе в срок до 15 работни дни – чл.108, ал.1 от КЗ. При непредставяне на всички доказателства се прилага срокът по чл.496, ал.1 от КЗ – срокът за окончателно произнасяне по претенция по

задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не може да е подълъг от три месеца от нейното предявяване по реда на чл.380, ал.1 от КЗ, като застрахователят следва окончателно да се произнесе, като или определи и изплати размера на обезщетението, или даде мотивиран отговор по предявените претенции, когато : а) отказва плащане, или б) основанието на претенцията не е било напълно установено, или в) размерът на вредите не е бил напълно установен.

В настоящия случай допустимостта на предявените искове бе установена с представените с и.м. две писма от 17.10.2019 год. и 19.04.2020 год. на "ДЗИ - О.з." ЕАД, видно от които, по образуваната преписка по щета № 430729519000181 застрахователят е отказал изплащане на обезщетения по застрахователните претенции по чл.380, ал.1 от КЗ на ищците.

По основателността на предявените искове съдът намира следното :

С разпоредбата на чл.432, ал.1 от КЗ е уредено правото на пряк иск в полза на пострадалото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на прекия причинител, като отговорността на застрахователя е обусловена от и е еднаква по обем с отговорността на деликвента. За да се ангажира отговорността на застрахователя по горния ред е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка „Гражданска отговорност“, както и да са налице всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител – застрахован спрямо увреждения за обезщетяване на причинените вреди.

Фактическият състав, от който възниква имуществената отговорност на застрахователя за заплащане на обезщетение на увреденото лице за причинени неимуществени вреди, обхваща следните материалноправни предпоставки : 1. делинквентът виновно да е увредил пострадалия, като му е причинил неимуществени вреди, които от своя страна да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение; 2. травматичните увреждания/леталният изход да са причинени при ПТП с участието на водач на застраховано по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите МПС и 3. да са настъпили твърдените неимуществени вреди.

В конкретния случай ищцата Ю. С. М. следва да установи и че е съжителствала на съпругески начала с починалия при ПТП, без да е бил сключен брак, както и че това съжителство не съставлява престъпление и не противоречи на правилата на морала – т.е. че е от кръга на лицата, легитимирани да получат застрахователно обезщетение съгл. ППВС № 5/24.11.1969 год. Ищците З. П. Г. и П. П. Г. следва да установят твърдяната си родствена връзка с починалия – техен баща.

Във връзка с възражението на ответника в отговора на исковата молба, че в случая липсва покритие по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, тъй като произшествието е настъпило извън пътищата, отворени за обществено ползване, а съгласно чл.493, ал.1 от КЗ се обезщетяват вредите, причинени на

трети лица, в това число пешеходци, велосипедисти и други участници в движението, докато в конкретния случай загиналото лице не притежава качеството „участник в движението“ съобразно легалното определение, дадено с разпоредбата на чл.2 от ППЗДвП, съдът препраща към трайната практика на ВКС в обратния смисъл, обективизирана и в решение № 5/24.03.2017 год. по т.д. № 2787/2015 год. на ВКС, II т.о. –

„Разпоредбите на чл.288, ал. 1, т.1 и т.2 от КЗ (отм.) не поставят изискване за наличие на застрахователно покритие и заплащане на обезщетения по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите събитието да е настъпило на място, представляващо участък от пътната мрежа.

Събитие, възникнало в процеса на движение на самоходно шаси, подлежащо на регистрация по Закона за регистрация и контрол на земеделската и горска техника, по земен участък, различен от път с оглед определението, дадено в §6, т.1 от ДР на ЗДвП, представлява пътно-транспортно произшествие по смисъла на §6, т.30 от ДР на ЗДвП.

Гаранционният фонд покрива отговорността на водача на самоходно шаси, подлежащо на регистрация по Закона за регистрация и контрол на земеделската и горска техника, за причинени на трети лица вреди при пътно-транспортно произшествие, настъпило на територията на Република България, ако събитието е настъпило на земен участък, различен от път с оглед определението, дадено в §6, т.1 от ДР на ЗДвП, при наличието на всички останали предпоставки.“.

В настоящия случай ищците не установиха главен факт от значение за спора – че вината за нанесените на починалия на 12.05.2019 год. П.З.Г. телесни увреждания, довели до леталния изход, е на Д. П., кипърски гражданин, водач на товарния автомобил марка „Форд“, модел „Рейнджър“ с ДК № РВ 1911 РХ – застраховано МПС при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Както бе посочено горе, по делото не бяха събрани никакви гласни доказателства, установяващи твърденията по и.м., че именно П. е управлявал МПС, при което да е причинено ПТП с летален изход за П.З.Г., а заключението по АТЕ не може да установи горното, доколкото за изготвянето му в тази му част не са ползвани събрани по реда на ГПК доказателства в настоящото производство. Действително, по делото са събрани писмени доказателства – протоколи за оглед на местопроизшествие от 12.05.2019 год. и 13.05.2019 год., но констатациите в същите не могат да установят нито механизма на ПТП, нито авторството му.

В обобщение съдът приема, че доколкото ищците не установяват наличието на всички твърдени кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, то не установяват и фактическия състав на чл.432, ал.1 от КЗ – прекият иск на пострадалото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на прекия причинител, поради което намира за недоказани по основание субективно съединените иски с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ – за заплащане на обезщетения за причинени на ищците неимуществени и имуществени вреди, поради което исковите следва да се отхвърлят изцяло.

С оглед отхвърляне на главните иски съдът следва да отхвърли и обусловените от

тях аксесорни иски по чл.429, ал.3 от КЗ за заплащане на законни лихви за забава в плащането на застрахователните обезщетения.

По отношение на държавните такси и разноски :

Тъй като с определение № 185/24.12.2022 год. ищците са били освободени на осн. чл.83, ал.2 от ГПК от заплащане на държавни такси и разноски в настоящото производство, то с оглед изхода на делото няма основание за възлагането на ДТ върху ответника на осн. чл.78, ал.6 от ГПК, а направените разноски от бюджета на съда в общ размер на 750 лева – изплатени възнаграждения на в.л. по СМИ и АТЕ, остават за сметка на държавния бюджет.

С оглед изхода на делото на пълномощника на ищците не следва да се присъжда адвокатско възнаграждение съобр. правилата на чл.36, ал.2 от ЗА за оказана на осн. чл.38, ал.1, т.2 от ЗА безплатна адвокатска помощ за процесуално представителство по делото – размерът на възнаграждението се определя с оглед уважения размер на исковите, а същите с настоящото решение следва да се отхвърлят изцяло.

В хода на производството по делото ответникът е направил разноски в размер на 250 лева – внесен депозит за възнаграждение на в.л. по АТЕ. Тъй като ответникът е бил представляван по делото от юрисконсулт, дължимото му на осн. чл.78, ал.8 от ГПК възнаграждение, определено съобр. чл.37 от ЗПП, който препраща към разпоредбата на чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ, се определя от съда в максималния размер от Наредбата – 360 лева, което в случая следва да бъде увеличено по реда на чл.25, ал.2 с 50 на сто, доколкото материалният интерес е над 10 000 лева, т.е. така определеното от съда възнаграждение е в размер на 540 лева. С оглед на горното и на осн. чл.78, ал.3 и 8 от ГПК ищците следва да се осъдят да заплатят на ответника сумата от 790 лева, съставляваща направените в цялост по делото разноски и възнаграждение за представителство от юрисконсулт.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Ю. С. М. с ЕГН *****, З. П. Г. с ЕГН ***** и П. П. Г. с ЕГН *****, последните две малолетни, представлявани от майка им и техен законен представител Ю. С. М., всички от гр. З., ул. „Георги Бенковски“ № 2А, вх.А, ап.23, срещу "ДЗИ - О.з." ЕАД, ЕИК обективно и субективно съединени иски с правно основание чл.432, ал.1 и чл.429, ал.3 от КЗ :

1. за заплащане на Ю. С. М. на обезщетение в размер на 200 000 лева /двеста хиляди лв./ – частичен иск, при пълен размер на претенцията от 250 000 лева, за причинени й неимуществени вреди – душевни болки и страдания вследствие на смъртта на живелия приживе с нея на съпружески начала П.З.Г. с ЕГН *****, настъпила при ПТП, причинено на 12.05.2019 год. в землището на с. Б., Пловдивска област, местността „Крушака“, по вина на Д. П., кипърски гражданин, с ЛНЧ *****, при управление на

товарен автомобил марка „Форд“, модел „Рейнджър“ с ДК № РВ 1911 РХ, със застрахователна полица № BG/06/118003536164 за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключена с ответника, валидна от 20.12.2018 год. до 19.12.2019 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното ѝ заплащане;

2. за заплащане на З. П. Г. на обезщетение в размер на 200 000 лева /двеста хиляди лв./ – частичен иск, при пълен размер на претенцията от 250 000 лева, за причинени ѝ неимуществени вреди – душевни болки и страдания вследствие на смъртта на нейния баща П.З.Г., настъпила при горното ПТП, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното ѝ заплащане;

3. за заплащане на З. П. Г. на обезщетение в размер на 4 200 лева /четири хиляди и двеста лв./ за причинени ѝ имуществени вреди – лишаването ѝ от дължима от баща ѝ П.З.Г., починал при горното ПТП, издръжка за минал период в размер на 150 лева месечно, за период от 28 месеца – от смъртта му, 12.05.2019 год., до предявяване на иска, 15.09.2021 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното ѝ заплащане;

4. за заплащане на З. П. Г. на обезщетение в размер на 26 850 лева /двадесет и шест хиляди осемстотин и петдесет лв./ за причинени ѝ имуществени вреди – лишаването ѝ от дължима от баща ѝ П.З.Г., починал при горното ПТП, периодична издръжка за бъдещ период от 179 месеца в размер на 150 лева месечно, дължима за периода от 15.09.2021 год., датата на предявяване на иска, до навършването ѝ на пълнолетие, 31.08.2036 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното ѝ заплащане;

5. за заплащане на П. П. Г. на обезщетение в размер на 200 000 лева /двеста хиляди лв./ – частичен иск, при пълен размер на претенцията от 250 000 лева, за причинени ѝ неимуществени вреди – душевни болки и страдания вследствие на смъртта на нейния баща П.З.Г., настъпила при горното ПТП, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното ѝ заплащане;

6. за заплащане на П. П. Г. на обезщетение в размер на 3 750 лева /три хиляди седемстотин и петдесет лв./ за причинени ѝ имуществени вреди – лишаването ѝ от дължима от баща ѝ П.З.Г., починал при горното ПТП, издръжка за минал период в размер на 150 лева месечно, за период от 25 месеца – от раждането ѝ, 31.07.2019 год., до предявяване на иска, 15.09.2021 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното ѝ заплащане и

7. за заплащане на П. П. Г. на обезщетение в размер на 28 500 лева /двадесет и осем хиляди и петстотин лв./ за причинени ѝ имуществени вреди – лишаването ѝ от дължима от баща ѝ П.З.Г., починал при горното ПТП, периодична издръжка за бъдещ период от 190 месеца в размер на 150 лева месечно, дължима за периода от 15.09.2021 год., датата на предявяване на иска, до навършването ѝ на пълнолетие, 31.07.2037 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 19.05.2019 год. до окончателното ѝ заплащане.

ОСЪЖДА на осн. чл.78, ал.3 и ал.8 от ГПК Ю. С. М. с ЕГН *****, З. П. Г. с ЕГН ***** и П. П. Г. с ЕГН *****, последните две малолетни, представлявани от майка им и техен законен представител Ю. С. М., всички от гр. Златица, ул. „Георги Бенковски“ № 2А, вх.А, ап.23, да заплатят на "ДЗИ - О.з." ЕАД, ЕИК сумата от **790 лева** /седемстотин и деветдесет лв./, съставляваща направени по делото разноси и възнаграждение за представителство от юрисконсулт.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Решението е постановено при участието на Д. П., кипърски гражданин, с ЛНЧ *****, с постоянен адрес с. Б., община Раковски, област Пловдив, ул. „26-та“ № 7, в качеството му на трето лице – помагач на ответника "ДЗИ - О.з." ЕАД, ЕИК.

Съдия при Софийски окръжен съд: _____